

VORMING VAN EEN 'RAAD VAN HET INDONESISCHE VOLK'

Bestuur Boemipoetra (de *PPBB*); ook de federatie van vakbonden van inheemse overheidsdienaren, de *Persatoean Vakbond Pegawai Negeri* (de *PVPN*), die zich van meet af aan achter de *Gapi* had geschaard, was vertegenwoordigd. Er werd op het congres besloten tot oprichting van een Raad van het Indonesische volk, de *Madjelis Rakjat Indonesia*, die, als hij niet bijeen zou zijn, vertegenwoordigd zou worden door een Leidersraad. In die Raad werden geen vertegenwoordigers van Soetardjo's *PPBB* opgenomen, wèl van de *Gapi*, de *Miai* en de *PVPN*: telkens vijf, en tot de vijf vertegenwoordigers van de *Gapi* behoorde de voorzitter van de Indonesische Katholieke Partij, Kasimo. Het kan zijn dat Soetardjo's groepering opzettelijk buiten de Leidersraad bleef omdat het gouvernement er aanstoot aan kon nemen dat de grootste organisatie van inheemse bestuursambtenaren vertegenwoordigd zou zijn in wat men 'het dagelijks bestuur' kon noemen van een lichaam dat zich recht tegenover het gouvernement opstelde. De Raad van het Indonesische volk duidde zichzelf namelijk aan als 'het vertegenwoordigend lichaam van het Indonesische volk', noemde als zijn doel 'het bevorderen van het welzijn en de grootheid van het Indonesische volk' en vermeldde als werkzaamheden ter bereiking van dat doel o.m.

'het organiseren van grote vergaderingen of conferenties waar het Indonesische volk zijn mening kan uiten en beslissingen kan nemen over alle zaken welke het belang van land en volk raken;

vooral het voeren van actie voor een *Indonesia berparlemen*.¹

'Grote vergaderingen' – notabene: de legercommandant had in juni aan de *Gapi* besloten bijeenkomsten met meer dan zeventig deelnemers verboden! De nieuw ingestelde Raad meende klaarblijkelijk dat dat verbod niet voor hèn gold.

Opnieuw greep het gouvernement in, en nu drastisch: op 15 oktober maakte de legercommandant bekend dat voortaan geen enkele bijeenkomst van staatkundige aard toegestaan was.

Dat verbod trof in de eerste plaats de in de *Gapi* samenwerkende groeperingen. Begin november kwamen hun besturen bijeen; zij besloten zich aan het opgelegd verbod te houden en de *Indonesia berparlemen*-actie voorlopig te beëindigen. Die besluiten lokten kritiek uit in de Indonesische pers, waarbij *Pesat*, een dagblad waarin jongeren veel invloed hadden, het verst ging; het sprak van

¹ Aangehaald in *Overzicht van de Indonesische en Chinees-Maleise pers, 1941*, p. 1339.